

РЕШЕНИЕ

«14 » июль 2018 ел

КАРАР

№ 50-2

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
Әлши авыл жирлегендә бюджет процессы
турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Буа муниципаль районының Әлши авыл жирлеге Советы нигезендә

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Әлши авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне расларга (Күшымта).
2. Әлеге карап Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәғълumat порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) басылып чыккан мизгелдән законлы көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәғълumat-телекоммуникация челтәрендә (<http://buinsk.tatarstan.ru>) урнаштырыла.
3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Буа муниципаль районының Әлши
авыл жирлеге башлыгы

В.П.Сюргин

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
Әлши авыл жирлегене бюджет процессы
2018 елның «16» июлендәге 50-2 номерлы каарына
кушымта

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
Әлши авыл жирлегене бюджет процессы
турындагы нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Бюджет процессының хокукый нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясенең бюджет законнары, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Әлши авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнде., шулай ук Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Әлши авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең башка муниципаль хокукый актлары белән бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында аның үтәлешен төзү, карау, раслау, үтәү һәм контрольдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм муниципаль бурыч белән идарә итү процессында (алга таба-муниципаль берәмлек) барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшөнчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

2 статья. Муниципаль берәмлек бюджетының хокукый рәвеше

1. Муниципаль берәмлек бюджеты (алга таба - бюджет) һәм аның үтәлеше турында хисап Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Әлши авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет) каары формасында эшләнә һәм раслана.

2. Бюджет турындагы каар бүлгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң 10 көннән дә соңга калмычча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

3 статья. Россия Федерациисе бюджет классификациясен куллану

1. Бюджетка караган өлештә Россия Федерациисе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү бюджет вәкаләтләренә керә.

2. «Буа муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУ (алга таба - районның финанс-бюджет палатасы) төп администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керем төрләре буенча подваллар кодлары исемлеген раслый.

3. Районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан бюджетның максатчан маддәләре исемлеге һәм кодлары билгеләнә.

Бюджеттан бирелә торган максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар исәбеннән финанслар белән тәэммин ителә торган бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгеләү тәртибе районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4 статья. Бюджет процессының принциплары һәм этаплары

1. Муниципаль берәмлектәге бюджет процессы Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациисе бюджет системасы принципларына нигезләнә.

2. Бюджет процессының төп этаплары түбәндәгеләр:

- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;

- бюджетны үтэү;
- муниципаль финанс контролен гамэлгэ ашыру.

5 статья. Бюджет процессында катнашучылар нэм аларның бюджет вэкалэтлэрэ

1. Бюджет процессында түбэндэгелэр катнаша:

1) Буа муниципаль районның Әлши авыл жирлеге башлыгы (алга таба - Башлык);

2) Совет;

3) Буа муниципаль районның Әлши авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет);

4) районның финанс-бюджет палатасы;

5) «Буа муниципаль районның контроль-хисап палатасы» МКУ (алга таба - районның контроль-хисап палатасы);

6) бюджет акчаларының баш бүлүчелэрэ (бүлүчелэрэ);

7) бюджет керемнэренең баш администраторлары (администраторлары);

8) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары);

9) бюджет акчаларын алучылар.

2. Совет үз утырышларында, Советның эшче төркемнэрендэ бюджет үтэлешенең аерым мэсьэлэлэрен үз утырышларында, комиссиялэр утырышларында, Совет утырышларында, депутатлар гарызнамэлэрэ белэн бэйле рэвештэ тикшерү барышында тышкы муниципаль финанс контроле органнарының хокукий статусын төзи нэм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендэ жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрндэгэ 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының нэм муниципаль берэмлеклэрнең исәп-хисап органнарын оештыруның нэм аларның эшчэнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендэгэ 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Уставы (алга таба - Буа муниципаль района) нигезендэ башка вэкалэтлэрне гамэлгэ ашыра.

Советка Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясенең нэм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары белэн билгелэнгэн бюджет мэсьэлэлэрэ буенча аның компетенциясе чилэрэндэ, аның вэкалэтлэрэн тээмин итү өчен, барлык кирәkle мэгълүмат Башкарма комитет тарафыннан тапшырылырга тиеш.

3. Башкарма комитет бюджет проектын төзүне тээмин итэ, аны кирәkle документлар нэм материаллар белэн Советны раслауга көртэ, бюджетара трансфертларны булу методикасын нэм (яисэ) тэртибен эшли нэм раслый, бюджет үтэлешен нэм бюджет хисаплылыгын төзүне тээмин итэ, бюджет үтэлеше турында хисапны Совет раславына тапшыра, муниципаль бурыч белэн идарэ итүне тээмин итэ, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белэн билгелэнгэн башка вэкалэтлэрне гамэлгэ ашыра, нэм (яисэ) алар нигезендэ кабул итэлэ торган бюджет хокук мөнэсәбэтлэрэн жайга сала торган муниципаль хокукий актлар.

4. Районның финанс-бюджет палатасы бюджет проектын төзи, аны советка көртү өчен кирәkle документлар нэм материаллар белэн тапшыра, бюджет үтэлешен оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тэртибен билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, элеге Нигезләмәдэ нэм (яисэ) алар нигезендэ кабул итэлэ торган бюджет хокук мөнэсәбэтлэрэн жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгелэнгэн башка бюджет вэкалэтлэрэн гамэлгэ ашыра.

5. Районның контроль-хисап палатасы түбэндэгэ бюджет вэкалэтлэрэн башкара::

жирле бюджет үтэлешен контрольдэ тоту;

жирле бюджет проектларына экспертиза;

жирле бюджет үтэлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү;

жирле бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаклардан жирле бюджет тарафыннан алына торган акчаларның законлылыгына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә нэм экономиялелегенә) контрольлек итүне оештыру нэм гамэлгэ ашыру;

муниципаль милектэ булган мөлкөт, шул исәптэн интеллектуаль эшчэнлек нәтижәлэрэ нэм муниципаль берэмлеккэ караган индивидуализация чаралары белэн идарэ итүнең нэм аның белэн

эш итүнең билгеләнгән тәртибен үтәүне контролъдә тоту;

жирле бюджет акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бируден нәтижәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар бируден законлылыгын бәяләү, шулай ук юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан жирле бюджет һәм муниципаль милектәге мөлкәт акчалары исәбеннән башкарыла торган алыш-бирешләр буенча башка ысуулар белән йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итүнең законлылыгын бәяләү;

муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләренә кагылышлы өлешендә, шулай ук муниципаль программаларга кагылышлы өлешендә муниципаль хокукий актлар проектларына (финанс-икътисадый нигезләмәләрнең нигезлелеген дә кертеп) финанс-икътисадый экспертиза;

муниципаль берәмлектә бюджет процессын анализлау һәм аны камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерләү;

жирле бюджетның үтәлеше турында мәгълүмат әзерләү, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чарапар нәтижәләре турында мәгълүмат әзерләү һәм мондый мәгълүматны муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органына һәм муниципаль берәмлек башлыгына тапшыру;

коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чарапарда катнашу;

Буа муниципаль районы составына керүче жирлекләр бюджетларына кергән Буа муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануның законлылыгына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә) контрольдә тоту;

тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә федераль законнарда, Россия Федерациясе субъекты законнарында, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы уставында һәм норматив хокукий актларында билгеләнгән башка вәкаләтләр.

Район Контроль-хисап палатасының әлеге пунктта каралган бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федеरаль законда билгеләнгән нигезләмәләрне үтәп гамәлгә ашырыла.

6. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәшкил итә;

бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

җыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындағы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль беремнәр формалаштыра һәм раслый;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук әлеге кодекс белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнен үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменнән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә қабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен

ути;

бюджет акчаларын баш бүлүчегэ бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук әлеге кодекс белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнәң үтәлешен тәэммин итә;

бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;

үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтижәлелеген, максатчан файдалануын тәэммин итә;

бюджет язмаларын үзгәрту буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) кертә;

бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш баруны тәэммин итә);

бюджет хисабын төзи (бюджет хисаплылыгын булдыруны тәэммин итә) һәм бюджет акчаларын алучының тиешле баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) бюджет хисаплылыгын тапшыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актларда кабул ителгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

9. Бюджет керемнәренең баш администраторы:

ана буйсынган бюджет керемнәренең администраторлары исемлеген төзи;

урта сроклы финанс планын һәм (яисә) бюджет проектын төзу өчен кирәkle белешмәләрне тапшыра;

касса планын төзу һәм алыш бару өчен белешмәләр бирә;

бюджет керемнәренең баш администраторын формалаштыра һәм бюджет хисабын тапшыра;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаклары исемлеге нигезендә үзләренә беркетелгән керем чыганаклары буенча бюджет керемнәре чыганаклары реестрын алыш бара;

Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәр керүне фаразлау методикасын раслый;

әлеге Кодекста һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

ана буйсынуучы администраторлар исемлеген бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәр һәм түләүләр планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэммин итә;

бюджет ассигнованиеләрен бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство администраторлары буенча бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының бюджет хисабын төзи

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренең нигезләмәләрен тәшкил итә.

11. Бюджет чарапарын баш идарәченең (күрсәтмә бирүченең) бюджет керемнәренең, бюджет керемнәренең баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре эчке финанс контролен гамәлгә ашыру һәм эчке финанс аудитын финанслау чыганакларының бюджет

вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

6 статья. Бюджет керемнәре

1. Бюджет керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, Салымнар һәм жыемнар турындагы Советның норматив-хокукий актлары нигезендә төзелә.

2. Жирле салымнар турында карап, Совет каарларына үзгәрешләр кертү хакында жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган каарлар чираттагы финанс елында һәм план чорына бюджет турында карап проекты кертелгәнче 7 көннән дә соңга калмычка кабул ителергә тиеш.

7 статья. Бюджет чыгымнары

1. Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары чыгымнарын формалаштыру дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидаре органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка килешүләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) тиешле бюджетлар акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

8 статья. Резерв фонды

1. Бюджетның чыгым өлешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру күздә тотыла.

2. Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының чыгым өлешендә закон чыгару (вәкиллекле) органнарының һәм закон чыгару (вәкиллекле) органнары депутатларының резерв фонdlарын булдыру тыела.

3. Башкарма комитетның резерв фонды күләме тиешле бюджетлар турындагы законнар (каарлар) белән билгеләнә һәм күрсәтелгән законнар (каарлар) белән расланган чыгымнарының гомуми күләменнән 3 проценттан артмаска тиеш.

4. Башкарма комитетның резерв фонды акчалары көтөлмәгән чыгымнарны финанс яғыннан тәэмин итүгә, шул исәптән авария-торгызу эшләрен һәм табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерүгә бәйле башка чараларны үткәрүгә, шулай ук әлеге статьяның 6 пунктында күрсәтелгән тәртиптә каралган башка чараларга жибәрелә.

5. Башкарма комитетның Резерв Фондының жирле бюджет составында каралган бюджет ассигнованиеләре Башкарма комитет карапы буенча файдаланыла.

6. Башкарма комитетның Резерв Фондының жирле бюджет составында каралган бюджет ассигнованиеләрен куллану тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

7. Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап тиешле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка күшымта итеп бирелә.

10 статья. Бюджетта каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

1. Әгәр чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге тәрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яисә аның кабул ителгәнчегә кадәр бер генә гавами-хокукий берәмлек тарафыннан үтәлмәгән чыгым йөкләмәләренең яңа тәрләрен кертүне күздә тоткан муниципаль хокукий акт кабул ителсә, күрсәтелгән муниципаль хокукий акт чыгым йөкләмәләренең яңа тәрләрен үтәү чыганакларын һәм тәртибен, шул исәптән кирәк очракта, финанс ресурсларын Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына тапшыру тәртибен билгели торган нормалар булырга тиеш.

2. Чыгым йөкләмәләренең яңа тәрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүләп бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге тәрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, бюджет турындагы карапга тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты белән йә агымдагы финанс елында, тиешле бюджет турындагы Совет карапына тиешле үзгәрешләр керткәннән соң һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда

гына, Чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

11 статья. Чыгым йөклөмәләре

1. Муниципаль берәмлекнең чыгым йөклөмәләре нәтижәдә барлыкка килә:

жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар нигезендә үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар кабул итү, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек (муниципаль берәмлек исеменнән) шартнамәләр (килешүләр) төзү;

жирле үзидарә органнары тарафыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукий актлар кабул итү;

муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан муниципаль берәмлек исеменнән шартнамәләр (килешүләр) төзү.

2. Муниципаль берәмлекнең әлеге статьяның 1 өлешендәгэ 1, 3 пунктларында күрсәтелгән чыгым йөклөмәләре жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм тиешле жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары исәбенә үтәлә.

3. Муниципаль берәмлекнең әлеге статьяның 1 өлешендәгэ 2 пунктында күрсәтелгән чыгым йөклөмәләре федераль законнар (Россия Федерациясе субъекты законнары) нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган тәртиптә жирле бюджетларга бирелә торган Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан субвенцияләр исәбеннән һәм чикләрендә үтәлә.

Муниципаль берәмлектә тиешле субвенцияләрне исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арттырылган очракта, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөклөмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәkle өстәмә чыгымнарны финанс белән тәэммин итү үз керемнәре һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча муниципаль районнарның һәм шәһәр, авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр нигезендә аларга тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча шәһәр, авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен тулысынча үтәү өчен кирәkle өстәмә чыгымнарны финанс белән тәэммин итү үз керемнәре һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Муниципаль берәмлектә тиешле бюджетара трансфертларны исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арткан очракта, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөклөмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәkle өстәмә чыгымнарны финанс белән тәэммин итү күрсәтелгән муниципаль берәмлекнең жирле бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары исәбенә гамәлгә ашырыла.

4. Жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән таләпләрне үтәп, үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыручы депутатларга, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларына, муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә хезмәт өчен туләү күләмнәрен һәм шартларын мөстәкыйль билгели.

5. Жирле үзидарә органнары федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөклөмәләрен, федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, билгеләргә һәм үтәргә хокуклы түгел.

Жирле үзидарә органнары башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кермәгән һәм федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары белән аларның компетенциясенән төшереп калдырылмаган мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөклөмәләрен бары тик үз финанс акчалары булганда гына

(бюджетара трансфертлардан тыш) билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

12 статья. Бюджет кытлығы

1. Чираттагы финанс елының һәм план чорының һәр елына бюджет кытлығы, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләуләрне үтәп, бюджет турында Совет карары белән билгеләнә.

2. Бюджет кытлығы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган құләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренең расланган еллық гомуми құләменең 10 проценттан артмаска тиеш.

Буа муниципаль районы муниципаль берәмлекенә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындағы 4 пунктында каралған чараптар гамәлгә ашырылған очракта, бюджет кытлығы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган құләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренең расланган еллық гомуми құләменең 5 процентынан артмаска тиеш.

Муниципаль берәмлек милкендә булған акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәренең жирле бюджет кытлығын финанслау чыганаклары составында бюджет турында Совет карары белән расланган һәм (яисә) жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калған акчалар кимү очрагында жирле бюджет кытлығы әлеге пунктта билгеләнгән чикләуләрне үзып китәргә һәм жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калған акчаларны киметергә мөмкин.

3. Бюджет үтәлеше турында еллық хисап құрсәткечләре буенча барлық килгән бюджет дефициты әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләуләргә туры килергә тиеш.

Чираттагы финанс елының 1 гыйнварына кадәр, бюджет кытлығын финанслау чыганаклары составында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бюджетка бирелгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындағы аерма расланган очракта, бюджет дефициты әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләуләрне құрсәтелгән аерма чикләреннән артып китәргә мөмкин.

13 статья. Бюджет кредитлары

1. Бюджет кредитлары Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына, юридик затларга Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә һәм Совет карары белән билгеләнгән тәртиптә, шулай ук бюджет турында Совет карары белән каралған шартларда һәм чикләрдә бирелә.

14 статья. Бюджет кытлығын финанслау чыганаклары

1. Бюджет кытлығын эчке финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр көрә:

1) номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында құрсәтелгән муниципаль кыйммәтле көгазыләрне урнаштырудан кергән чараптар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чараптар арасында аерма;

2) кредит оешмаларының алынган һәм кире кайтарылған кредитлары арасындағы аерма Россия Федерациясе валютасында;

3) Россия Федерациясе валютасында алынган һәм түләнгән бюджет кредитлары арасында Россия Федерациясе бюджет системасының бюджетларга бүленә торган бюджетлары арасындағы аерма;

4) Россия Федерациясеннән чит ил валютасында алынган һәм максатчан чит ил кредитларыннан (алынмалардан) файдалану қысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындағы аерма;

5) тиешле финанс елы дәвамында бюджет чараптарын исәпкә алу счетларында калған акчаларны үзгәртү;

6) бюджет кытлығын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

2. Бюджет кытлығын эчке финанслауның бүтән чыганаклары составына кертелә:

1) муниципаль милектә булған акцияләр сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр;

2) бюджет чараптары буенча курс аермасы;

3) муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата

ретресс таләбе хокуки барлыкка килүгэ китерсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокуки гарантка бирелүгэ бәйле булса, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләрне үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

4) муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата ретресс таләбе хокуки барлыкка килүгэ китерсә, максатчан чит ил кредитларын (бурыч алуларын) файдалану қысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләрне үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;;

5) Россия Федерациясе валютасында бүтән бурыч йөкләмәләрен түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

6) юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

7) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма.;

8) жирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар белән жирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар белән жирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма.

Агымдагы финанс елы башына жирле бюджет акчаларының калган өлешләре муниципаль юл фондының хисап финанс елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының хокукий акты белән билгеләнә торган күләмдә юнәлдерелә, агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм муниципаль берәмлек исеменнән товарлар китерүгә, эшләр башкарга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар төзү өчен төзелгән муниципаль контрактлар, хисап финанс елында әлеге муниципаль контрактлар шартлары нигезендә түләнергә тиешле хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, хисап финанс елында субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәkle сумма чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелегә мөмкин., күрсәтелгән субсидияләр күрсәтелгән субсидияләрне финанс белән тәэммин иту чыганагы булып тора, күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калган суммасыннан артмаган күләмдә, жирле бюджет турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карарында каралган очракларда.

Жирле бюджет акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә иту операцияләре составына муниципаль берәмлек һәм Федераль казначыйлыкның территориаль органнарында яки муниципаль берәмлекнең финанс органында, Россия Федерациясе законнары нигезендә, шәхси счетлары ачылган оешмаларның акчаларын җәлеп иту һәм кире кайтару кертелә.

15 статья. Муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч алулар дигэндә Россия Федерациясе валютасында эчке базарда урнашкан муниципаль берәмлек исеменнән кыйммәтле кәгазыләр чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла торган муниципаль бурыч алулар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан бюджетка җәлеп ителә торган кредитлар анлашыла, алар буенча муниципаль бурыч йөкләмәләре барлыкка кила.

Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясеннән читтә бурыч алулар рөхсәт ителми.

Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокуки Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Устав нигезендә муниципаль берәмлек исеменнән Башкарма комитетка бирелә.

Агымдагы финанс елында бурыч алуларның иң чик күләме, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 104 һәм 104.1 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, агымдагы финанс елында бюджет кытлыгын финанслауга һәм (яисә) бурыч йөкләмәләрен түләүгә юнәлдерелә торган суммадан артмаска тиеш.

2. Муниципаль бурыч - Муниципаль бурыч алулардан, өченче затлар йөкләмәләре буенча

гарантияләрдән барлыкка килә торган йөкләмәләр, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән бурыч йөкләмәләре төрләре нигезендә Буа муниципаль районы тарафыннан үз өстенә алган башка йөкләмәләр.

3. Муниципаль бурыч структурасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч йөкләмәләре төркемлегеннән гыйбарәт.

Бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин.:

муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә);

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары

кредит оешмаларыннан алынган кредитлар;

(муниципаль гарантияләргә).

Бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртacha сроклы (бер елдан биш елга кадәр) hәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

4. Муниципаль бурычның ин чик күләме кире кайтарылмы торган түләүләрнең hәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрене расланган күләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәрене расланган гомуми еллык расланган күләменнән артмаска тиеш.

Буа муниципаль районына карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында карапланча ашырган очракта, муниципаль бурычның ин чик күләме, кире кайтарылмы торган түләүләрнең hәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрене расланган күләмен исәпкә алмыйча, бюджет керемнәрене расланган гомуми еллык күләменең 50 проценттан артмаска тиеш.

Чираттагы финанс елының 1 гыйнварына кадәр муниципаль бурычның ин чик күләме агымдагы елының 1 гыйнварына бюджет кредитлары буенча муниципаль бурыч күләме чикләрендә hәм (яисә) бюджет турындагы карап белән агымдагы финанс елында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары кытлыгын финанслау чыганаклары составында әлеге кредитлар чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрне узып китәргә мөмкин.

5. Чираттагы финанс елында hәм план чорында муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме, хисап финанс елында бюджет үтәлеше турындагы хисап күрсәткечләре буенча расланган Хисап финанс елында hәм план чорында, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнары күләменнән тыш, бюджет чыгымнары күләменең 15 процентыннан артмаска тиеш.

16 статья. Муниципаль гарантияләрне бирү

1. Муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль гарантияләр Чираттагы финанс елына hәм план чорына бюджет турында карапда күрсәтелгән гарантияләрнең гомуми суммасы чикләрендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы hәм әлеге Нигезләмә таләпләре нигезендә Башкарма комитет тарафыннан бирелә.

2. Башкарма комитет муниципаль гарантияләр бирү турында, принципалның гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү (өлешчә үтәү) йөзеннән Гарант тарафыннан түләнгән суммалар регресси тәртибендә гарантка түләү буенча мөмкин булачак йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итү турында шартнамәләр төзи hәм муниципаль гарантияләр бирә.

Гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү (өлешчә үтәү) йөзеннән Гарант тарафыннан түләнгән суммалар регресси тәртибендә принципал тарафыннан гарантка түләү тәртибе hәм сроклары Гарант белән принципал арасындагы шартнамә белән билгеләнә. Әлеге мәсьәләләр буенча якларның килешүе булмаганда, гарантның принципалга карата регресс таләпләрен канәгатьләндерү Гарант таләбендә курсәтелгән тәртиптә hәм срокларда гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләрдән килеп чыга торган йөкләмәләрнең, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 104 статьясындагы 4 пункты нигезендә бирелгән чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләрнең гомуми суммасы муниципаль бурыч составына бурыч йөкләмәсе төре буларак кертелә.

Муниципаль гарантияне бирү hәм үтәү Муниципаль бурыч кенәгәсендә чагылдырылырга тиеш.

Бирелгән гарантияләрне исәпкә алу, муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү, шулай ук бүләп бирелгән муниципаль гарантияләр буенча Гарант

түләүләрен гамәлгә ашыруны исәпкә алуны районның финанс-бюджет палатасы алыш бара.

16.1.статья. Юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләренә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр бирү.

1. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә, индивидуаль эшкуарларга, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга субсидияләр товарлар житештерү (сату) белән бәйле булмаган чыгымнары каплау, Россия Федерациясе территориясендә үстерелгән виноградтан тыш, жиңел һәм мотоцикллардан, шәраб продуктларыннан тыш), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү белән бәйле чыгымнары каплау максатларында түләүсез һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

2. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән, шулай ук элеге статьяның 6 - 8 пунктларында күрсәтелгән субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга субсидияләр бирелә:

1) федераль бюджеттан һәм Россия Федерациясенең бюджеттан тыш дәүләт фонdlары бюджетларыннан - федераль бюджет турында Федераль законда, Россия Федерациясенең бюджеттан тыш дәүләт фонdlары бюджетлары турындагы Федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителә торган Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукий актларында яисә дәүләт хакимиятенең федераль органнары (федераль дәүләт органнары) вәкаләтле актларында каралган очракларда һәм тәртиптә;;

2) Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан һәм бюджеттан тыш территориаль дәүләт фонdlары бюджетларыннан - Россия Федерациясе субъекты бюджеты турында Россия Федерациясе субъекты законында, Россия Федерациясе субъектлары бюджетларында һәм алар нигезендә кабул ителә торган Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югры башкарма органының норматив хокукий актларында яисә Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимияте органнарының вәкаләтле органнары актларында каралган очракларда һәм тәртиптә;

3) жирле бюджеттан - жирле бюджет турында муниципаль берәмлек Советы карарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган башкарма комитетның муниципаль хокукий актларында яки жирле үзидарә вәкаләтле органнары актларында каралган очракларда һәм тәртиптә.

3. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга субсидияләр бирүне җайга салучы норматив хокукий актлар, муниципаль хокукий актлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.:

1) субсидияләр алу хокуқына ия юридик затларны (муниципаль учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларны, физик затларны - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләрне сайлап алу критерийлары һәм категорияләре;

2) субсидияләр бирү максатлары, шартлары һәм тәртибе;

3) тиешле бюджетка субсидияләрне кире кайтару тәртибе, аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, тиешле бюджетка;

4) агымдагы финанс елында товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүләр белән бәйле чыгымнары финанс яғыннан тәэмим итү максатларында бирелә торган субсидияләрнен (финанс яғыннан тәэмим итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәkle сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) калган субсидияләрне кире кайтару очраклары һәм тәртибе.;

5) субсидия бирә торган бюджет акчаларын баш бүлүче (булүче) һәм муниципаль финанс контроле органы тарафыннан аларны алучылар тарафыннан субсидияләр бирү шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәүне мәжбүри тикшерү турында нигезләмә.

3.1. Субсидия алучылар әлеге статьяда каралган шартлар бозылган очракта, тиешле акчалар әлеге статьяның 3 пунктында һәм 8 пунктында дүртенче абзацында каралган норматив хокукий актларда, муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетына кире кайтарылырга тиеш.

4. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр биргәндә, аларны бирү турында шартнамәләргә (шартнамәләргә) һәм (яисә) норматив хокукий актларга, аларны бирүне җайга салучы муниципаль хокукий актларга һәм әлеге шартнамәләр (килешүләр) буенча йөкләмәләрне үтәү максатларында төзелгән шартнамәләргә (шартнамәләргә) кертелә торган аларны бирүнен мәжбүри шарты булып,

шартнамәләр (килешүләр) буенча тәэммин итүчеләр (подрядчылар, башкаруучылар) булган затларның һәм шулай ук шартнамәләр (килешүләр) буенча субсидияләр алучыларның ризалыгы тора., субсидияләр бирү (муниципаль унитар предприятиеләрдән, хужалык ширкәтләреннән һәм жәмғиятъләрдән тыш) аларның устав (жыелма) капиталларында гавами-хокукий берәмлекләре катнашында, шулай ук андый ширкәтләр һәм жәмғиятъләр һәм аларның устав (жыелма) капиталларында катнашында коммерция оешмалары катнашында) турындагы шартнамәләр (килешүләр) буенча йөкләмәләрне үтәү максатларында төзелгән килешүләр (килешүләр) буенча йөкләмәләрне үтәү максатларында, субсидияләр биргән бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) һәм алар тарафыннан дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүе органнары тарафыннан, субсидияләр бирү максатлары һәм тәртибе.

4.1. Элеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән юридик затларга элеге статьяда каралган субсидияләр биргәндә, аларны бирүнен мәжбүри шарты-товарларны житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәту һәм (яисә) норматив хокукий актларга, аларны бирүне җайга салучы муниципаль хокукий актларга, чит ил валютасының алынган акчалары исәбеннән сатып алуны тыю, операцияләрдән тыш, чит ил валютасы акчалары исәбеннән сатып алуны тыю., югары технологияле чит ил җиһазларын, чималын һәм комплектлау эйберләрен сатып алганда (җибәргәндә), шулай ук элеге акчаларны норматив хокукий актларда, күрсәтелгән юридик затларга субсидияләр бирүне җайга салучы муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка операцияләр максатларына ирешү белән бәйле рәвештә Россия Федерациясенең валюта законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5. Элеге статьяда каралган субсидияләр федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүләрдә, муниципаль-хосусый партнерлык турында Россия Федерациясе законнарында, концессион килешүләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә төзелгән концессион килешүләр һәм шартлар нигезендә бирелергә мөмкин.

6. Бюджет турындагы каарда Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, Башкарма комитетның юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр рәвешендә, шул исәптән конкурс нигезендә бирелә торган грантлар бирүгә бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Күрсәтелгән субсидияләрне федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан, жирле бюджетлардан бирү тәртибе, әгәр элеге тәртип элеге пунктның беренче абзацында каралган каарлар белән билгеләнмәгән булса, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органының норматив хокукий актлары, Башкарма комитетның муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.

7. Бюджет турында законда (каарда) федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан акцияләренең (өлешләренең) 100 процента Россия Федерациясе субъектыннан, Россия Федерациясе субъектыннан, муниципаль берәмлектән булган юридик затларга субсидияләр бирүгә, Күрсәтелгән юридик затлар милкендә булган капиталь төзелеш объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин., һәм (яки) алар тарафыннан күчемсез милек объектларын сатып алуга, алга таба мондый юридик затларның устав капиталларын Россия Федерациясе законнары нигезендә арттыру белән бәйле.

Элеге пунктның беренче абзацында каралган субсидияләр бирү турындагы каарлар федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, Башкарма комитетның муниципаль хокукий актлары рәвешендә алар билгеләгән тәртиптә кабул ителә.

Элеге пунктның беренче абзацында каралган субсидияләр бирү субсидия бирә торган бюджет акчаларын алучы һәм субсидия бирелә торган юридик зат арасында төзелгән шартнамәгә (килешүгә) нигезендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән шартнамәгә (килешүгә) элеге пунктның беренче абзацында каралган субсидия бирелгән юридик затның дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә алынган акчалар исәбеннән сатып алуны гамәлгә ашыру бурычын билгели торган нигезләмәләр, шулай ук хисап финанс елында кулланылмаган субсидия калдыгын тиешле бюджетка кире кайтару турында

нигезләмә (әлеге пунктның беренче абзацында каралган субсидиядән тыш) кертелергә тиеш., (икенче абзац 2013 елның 16 октябрендәге 79-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) әгәр субсидия бирә торган бюджет акчаларын алучы әлеге пункттың дүртенче абзацында күрсәтелгән норматив хокукий (хокукий) актларда билгеләнгән тәртиптә әлеге акчалардан агымдагы финанс елында субсидия бирү максатларында файдалануга ихтыяж булу турында карап кабул итөлмәсә.

Әлеге пунктта каралган субсидияләр бирү тәртибе, субсидияләр бирү турындагы шартнамәләргә (килешүләргә) таләпләрне дә кертеп, федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан, субсидияләр бирү тәртибе, аларны бирү срокларына һәм шартларына карата таләпләрне дә кертеп, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органының норматив хокукий актлары, Башкарма комитетның муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.

8. Әлеге статьяның 1 һәм 8 пунктларында күрсәтелгән юридик затларга федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан, жирле бюджеттан субсидияләр бирү турында шартнамәләр (килешүләр) төзү һәм муниципаль берәмлек исеменнән расланган бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срокыннан артып киткән вакытка муниципаль берәмлек исеменнән концессион килешүләр төзү Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы карарларында каралган очракларда гамәлгә ашырыла, Кабул итөлә торган тәртиптә Башкарма комитет.

2 бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ ҺӘМ КАРАУ

17 статья. Бюджет проектын төзү нигезләре

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.

2. Жирле бюджет проекты муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе билгеләгән тәртиптә әлеге Кодекс нигезендә һәм муниципаль берәмлек Советының муниципаль хокукий актлары таләпләрен үтгән килеш кабул итөлә торган тәртиптә төзелә.

Муниципаль берәмлек бюджеты проекты, Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы канундан тыш, муниципаль район бюджетларының муниципаль хокукий актлары нигезендә муниципаль берәмлек Советының муниципаль хокукий актлары нигезендә бер елга (чираттагы финанс елына) яисә өч елга (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бер елга яисә өч елга (чираттагы финанс елына һәм план чорына) раслана һәм раслана.

Жирле бюджет проекты чирагтагы финанс елына төзелгән һәм расланган очракта, башкарма комитет муниципаль берәмлекнең урта сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

18 статья. Бюджет проектын төзү өчен кирәkle белешмәләр

1. Бюджет проектын үз вакытында һәм сыйфатлы итеп төзү максатларында финанс-бюджет палатасы кирәkle белешмәләрне башка финанс органнарыннан, шулай ук дәүләт хакимиятенең башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан алырга хокуклы.

2. Район бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

Россия Федерациясенә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә Россия Федерациясе Президенты юлламасы нигезләмәләре;

Россия Федерациясенең бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре (Татарстан Республикасының бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре, муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре);

социаль-икътисадый үсеш фаразы;

озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы проекты);

дәүләт (муниципаль) программаларында (дәүләт (муниципаль) программалары проектларында, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектларында).";

19 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

1. Муниципаль берэмлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразы кимендэ өч елга эзерлэнэ.
2. Муниципаль берэмлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразы ел саен башкарма комитетта билгелэнгэн тэртиптэ эзерлэнэ.
2.1. Муниципаль берэмлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразы Буа муниципаль районы (шэхэр эче буленеше булган шэхэр округы) башкарма комитеты тарафыннан Буа муниципаль районы (шэхэр эчендэгэе район) башкарма комитеты нэм муниципаль берэмлекнен башкарма комитеты арасындагы килешу нигезендэ, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 154 статьясындагы 1 пунктының икенче абзацында билгелэнгэн очрактан тыш, эшлэнергэ мөмкин.

3. Муниципаль берэмлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразы закон чыгару (вэкиллекле) органына бюджет проектын керту турында каар кабул итү белэн бер үк вакытта башкарма комитет тарафыннан хуплана.

4. Чираттагы финанс елына нэм план чорына социаль-икътисадый үсеше фаразы план чоры параметрларын төгэллэштерү нэм план чорының икенче ел параметрларын өстэү юлы белэн эшлэнэ.

Социаль-икътисадый үсеше фаразына анлатма язуында фараз параметрларын нигезлэү, шул исэптэн аларны фаразлана торган үзгэрешлэрнен сэбэплэрэн нэм факторларын күрсэтэп, элек расланган параметрлар белэн чагыштыру китерелэ.

5. Бюджет проектын төзү яисэ карау барышында муниципаль берэмлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразын үзгэртүү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгэртүүгэ китерэ.

6. Муниципаль берэмлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразын эшлэү башкарма комитетның вэкалэтле органы (вазыйфаи заты) тарафыннан гамэлгэ аширыла.

7. Элеге Кодексның 170_1 статьясы нигезендэ озак сроклы чорга муниципаль берэмлекнен бюджет фаразын формалаштыру максатларында озак сроклы чорга социаль-икътисадый муниципаль берэмлекнен фаразы башкарма комитетта билгелэнгэн тэртиптэ эзерлэнэ.

20 статья. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар башкарма комитет тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамэлгэ ашируу сроклары башкарма комитет тарафыннан билгелэнгэн тэртиптэ билгелэнэ.

Муниципаль программаларны эшлэү, күрсэтелгэн программаларны формалаштыру нэм гамэлгэ аширу турында каарлар кабул итү тэрибэе башкарма комитетның муниципаль хокукий акты белэн билгелэнэ.

2. Муниципаль программаларны гамэлгэ аширууны финанс ягыннан тээмин итүүгэ бюджет ассигнованиелэр күләме программаны раслаган башкарма комитетның муниципаль хокукий акты нигезендэ бюджет чыгымнарының нэр максатчан маддэс буенча бюджет чыгымнарының тиешле программында турындагы каар белэн раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамэлгэ аширууга тэксидим ителэ торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгэрешлэр башкарма комитет билгелэгэн срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы канунга (каарга) үз көченэ кергэн көннэн алды өч айдан да соңга калмыйча туры китерелергэ тиеш.

3. Нэр муниципаль программа буенча ел саен аны гамэлгэ аширууның нэтижэлелеген бэялэү уздырыла. Күрсэтелгэн бэялэүне үткэрү тэрибэе нэм аның критерийлары башкарма комитет тарафыннан билгелэнэ.

Күрсэтелгэн бэялэү нэтижэлэре буенча муниципаль берэмлекнен башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаны чираттагы финанс елыннан башлап туктату яисэ үзгэртү кирэклеге турында, шул исэптэн муниципаль программаны гамэлгэ аширууны финанс белэн тээмин итүүгэ бюджет ассигнованиелэр күләмен үзгэртү кирэклеге хакында каар кабул ителергэ мөмкин.

21 статья. Муниципаль юл фонды

Муниципаль юл фонды Совет каары белэн төзелэ.

Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиелэр күләме шушы пунктның беренче

абзацында күрсәтелгән муниципаль берәмлек Советы каары белән билгеләнгән муниципаль берәмлек бюджеты керемнәренең фаразлана торган күләменнән ким булмаган күләмдә чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирле бюджет түрында каар белән раслана:

автомобиль бензиниң акцизлар, турыдан-туры куылган бензин, дизель ягулыгы, Россия Федерациясе территориясендә житештерелә торган дизель һәм (яисә) карбюратор (инжектор) двигательләр өчен мотор майлары;

муниципаль берәмлек Советы каары белән расланган жирле бюджетка муниципаль юл фонды төзүне күздә тоткан башка кертемнәр.

Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен формалаштыру һәм куллану тәртибе муниципаль берәмлек Советы каары белән билгеләнэ.

Агымдагы финанс елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре чираттагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга жибәрелә.

22 статья. Бюджет түрында каар проектында карау һәм раслау өчен бирелә торган күрсәткечләрнең составы

1. Бюджет түрындагы Совет каарында бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) керә торган бюджетның төп характеристикалары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр булырга тиеш.

Бюджет түрындагы Совет каарында, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актлар белән билгеләнмәгән очракта, жирлекләр бюджетлары арасында керемнәр бүлү нормативлары булырга тиеш.

2. Бюджет түрындагы каар белән түбәндәгеләр раслана:

бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) йә чыгымнарының төрләре классификациясенең чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук элеге законда, Россия Федерациясе субъектында, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органында билгеләнгән очракларда бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча, чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) һәм төркемнәре буенча, чыгымнар төрләре классификациясенең элеге финанс елына туры китереп билгеләнгән бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекчәләре һәм бүлекчәләре буенча, элеге Кодекста, муниципаль берәмлекнең хокукий акты белән билгеләнгән очракларда бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансферлар күләме

чираттагы финанс елында һәм план чорының беренче елына бюджет расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кименде 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән караплан бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кименде 5 процента күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән караплан бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

чираттагы финанс елында һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

муниципаль эчке бурычның югары чиге, киләсе елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс

елыннан, план чорының елдан-ел, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиге күрсәтелеп, муниципаль эчке бурычның югары чиге;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бюджетның башка күрсәткечләре.

3. Бюджет түрүнда Совет каары белән бюджет керемнәреннән тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән тыш бюджет түрүндагы каар белән билгеләнгән максатларга чираттагы финанс елыннан башлап, бюджетта кертелегә (чагылыш табарга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (подвидалар) буенча бюджет керемнәреннән файдалану караган.

3 бүлек. БЮДЖЕТНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

23 статья. Бюджет түрүнда каар проектын Совет каравына керту

1. Бюджет түрүнда каар проекты Совет каарларында билгеләнгән срокларда башкарма комитет тарафыннан карада, әмма агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча түбәндәге документлар һәм материаллар белән бергә кертелә:

Россия Федерациясенең бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре (Татарстан Республикасының бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре, муниципаль берәмлекләрнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре);

агымдагы финанс елынның узган чорында тиешле территориянен социаль-икътисадый үсешенең якынча нәтиҗәләре һәм агымдагы финанс елында тиешле территориянен социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтиҗәләре;

муниципаль берәмлек территориясенең социаль-икътисадый үсеш фаразы;

тиешле территориянен берләштерелгән бюджетының чираттагы финанс елына һәм план чорына йә урта сроклы финанс планы расланган төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);

бюджет проектына аңлатма;

бюджетара трансфертларны бүлүнен методикалары (методикалары проектлары) һәм исәпләре;

чираттагы финанс елы (чираттагы финанс елы һәм план чорының елдан-ел) артыннан килуче елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге;

агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;

курсәтелгән бюджет сметаларына карата вәкиллекле органнар, суд системасы органнары, тышкы муниципаль финанс контроле органы тарафыннан тәкъдим итләнгән, курсәтелгән бюджет сметаларына карата финанс органы белән каршылыклар чыккан очракта тапшырыла торган курсәтелгән органнарының бюджет сметалары проектларын;

бюджет керемнәре чыганаклары реестрлары;

башка документлар һәм материаллар

Дәүләт (муниципаль) программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү түрүндагы каар белән расланган очракта, бюджет түрүндагы закон проектына (каар) дәүләт (муниципаль) программалар паспорты (курсәтелгән паспортка үзгәрешләр проектлары) тапшырыла.

Бюджет түрүнда каар проектында бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән күшымта булмаса, бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләренә һәм бүлекчәләренә күшымта булмаса, бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән күшымта бюджет түрүндагы каар проектына күшымталар составына кертелә.

24 статья. Бюджет һәм аны раслау түрүндагы каар проектын карау тәртибе

1. Чираттагы финанс елына бюджет түрүнда каар проекты кертелгәннән соң 7 көн эчендә район башлыгы аны районның контроль-хисап палатасына экспертиза уздыру өчен жибәрә.

2. Районның контроль-хисап палатасы, ачыкланган очракта, әлеге проектның кимчелекләрен күрсәтеп, бюджет түрүнда каар проекты түрүнда бәяләмә әзерли.

Районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсé депутатлар бюджет түрүндагы каар

проектына төзэтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

3. Бюджет турынdagы каарның кертелгән проекты районның контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән чираттагы финанс елына Советның дайми комиссиясенә, шулай ук Совет депутатларына карауга жибәрелә.

4. Бюджет турынdagы каар проекты контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән жибәрелгән вакыттан Совет дайми комиссияләрендә муниципаль берәмlek бюджеты турында каар проекты беренче укылыш үткәрелә.

Муниципаль берәмlek бюджеты турында каар проектының төп параметрларын хуплау беренче укылыш предметы булып тора.

Беренче укылышта кабул ителгән бюджет проекты алга таба гавами тыңлаулар уздыру максатларында массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарылырга тиеш.

5. Гавами тыңлаулар процедурасын уздырганнан соң бюджет турынdagы каар проекты Совет тарафыннан икенче укылышта карала.

Икенче укылышта бюджет турында каар тәмам кабул ителә.

6. Бюджет турынdagы каар белән бюджет турынdagы каар проекты буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, башкарма комитет һәм Совет вәкилләре тигез санда керә торган килештерү комиссиясе төзелергә хокуклы.

Килешүү комиссиясе Совет рәисе раслаган регламент нигезендә бюджет турынdagы каар проектының беренче һәм икенче укылыши арасындагы бәхәсле мәсьәләләрне карый.

7. Бюджет турында Совет кабул иткән каар чираттагы финанс елына 20 декабрьдән дә сонга калмычча имза салу һәм бастырып чыгару өчен район башлыгына жибәрелә.

8. Бюджет турында Совет каары чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

9. Бюджет турында Совет каары агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

4 бүлек. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

25 статья. Бюджет үтәлеши нигезләре

1. Бюджетны үтәү башкарма комитет тарафыннан тәэмүн ителә. Бюджет үтәлешен оештыру районның финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

2. Бюджет касса бердәмлеке һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

26 статья. Жыелма бюджет язмасы һәм касса планы

1. Жыелма бюджет язмасын төзу һәм алыш бару тәртибе районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

Жыелма бюджет язмасын раслау һәм ана үзгәрешләр керту районның финанс-бюджет палатасы рәисе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре бюджет турынdagы кааррага туры килергә тиеш.

Бюджет турынdagы канунга (кааррага) үзгәрешләр керту турында закон (каар) кабул ителгән очракта, районның Финанс-бюджет палатасы рәисе жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләрне раслый.

3. Жыелма бюджет язмасына бюджет турынdagы канунга (кааррага) үзгәрешләр кертмичә, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчесе) каарлары нигезендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

гавами норматив бурычларны башкару өчен кааралган бюджет ассигнованиеләре бүлешкән очракта, - агымдагы финанс елында аларны үтәү өчен бюджет турынdagы каар белән расланган күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны яңадан бүлү исәбеннән аны 5 проценттан артмаган күләмдә арттыру исәбенә;

баш бүлүчеләр, бюджет акчаларын алучылар функцияләре һәм вәкаләтләре үзгәргән очракта, шулай ук муниципаль мөлкәтне тапшыруга бәйле рәвештә, бюджет акчаларын алучыларның

(алучыларның) ведомстволылыгын үзгөрту һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 154 статьясындагы 5 пунктында каралган бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларына һәм (яисә) әлеге акчаларны суд чыгымнары өчен түләү, казна учреждениесе тарафыннан түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, пенялар, штрафлар суммаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән социаль түләүләрне (гавами норматив йөкләмәләргә кертелгән түләүләрдән тыш) арттыру исәбенә түләтүне күздә тоткан суд актларын үтәгән очракта;

резерв фонdlары акчаларын, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган башка акчаларны, бюджет турындагы каарда аларны куллану күләмен һәм юнәлешләрен күрсәтеп, куллану (яңадан бўлғу) очрагында;

конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бўлғу очрагында;

агымдагы финанс елы һәм план чоры арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бўлғу очрагында - бюджет турындагы законда (каарда) каралган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә-тиешле финанс елына муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет акчаларын баш бўлучегә бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә-тиешле финанс елына һәм план чорына бюджет ассигнованиеләрен яңадан бўлғу очрагында;

максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар биру турында хәбәрнамә һәм бюджет турындагы каар белән расланган күләмнәрдән тыш, физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган акчалар, шулай ук күрсәтелгән бюджетара трансферларның ихтияжы булмаган очракта (кире кайтарылган очракта) алынган очракта;

муниципаль учреждениеләр тибын (ведомствосын) һәм муниципаль унитар предприятиеләренең оештыру-хокукий рәвешләрен үзгәрткән очракта;

агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре хисап финанс елында әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәт күрсәтүләргә төзелгән дәүләт (муниципаль) контрактлары өчен түләүгә, әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә агымдагы финанс елы башына кулланылмаган бюджет ассигнованиеләренең әлеге муниципаль контрактларны үтәу өчен әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә әлеге муниципаль контрактларны үтәу өчен кулланылмаган калдыкларыннан артмаган күләмдә артмаган күләмдә, хисап финанс елында әлеге муниципаль контрактларның;

муниципаль милек объектларына (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) капитал салуларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен яңадан бўлгэн очракта, күрсәтелгән муниципаль милек объектына капитал салуларны финанс белән тәэммин итү ысулын үзгәрткәндә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 78_2 статьясындагы 2 пунктында һәм әлеге кодексының 79 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән каарларга үзгәрешләр керткәннән соң, муниципаль милек объектларына (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) капитал салуларны гамәлгә ашыру өчен субсидияләр биру очрагында, капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр биру турында муниципаль контрактлар яки килешүләр.

Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән жирле бюджет акчалары районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан йә бюджет акчаларын бўлучегә әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән очракларда карава. Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән акчалардан файдалану (файдалану, яңадан бўлғу турында каарлар кабул итү тәртибе) башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Әлеге пунктта билгеләнгән нигезләр буенча жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керту бюджет турындагы каар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә, әлеге пунктның сигезенче һәм уныңчы абзацларында билгеләнгән нигезләрдән тыш гамәлгә ашырыла, алар нигезендә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керту бюджет турындагы каар белән расланган чыгымнарын гомуми күләменнән артып китәргә мөмкин.

Жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә, гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә һәм муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрен киметү бюджет турындагы каарга үзгәрешләр кертмичә башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен реҳсәт итлеми.

4. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алыш бару тәртибендә жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен һәм бюджет акчаларын баш бўлучеләр, булекчәләр, максатчан статьялар, төркемнәр һәм төркемнәр) буенча йә бюджет акчаларын баш бўлучеләр, булекчәләр, муниципаль программалар, максатчан статьялар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), бюджет

чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрлөрен (төркемнәрен һәм төркемнәрен) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау карала.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алыш бару тәртибендә бюджет чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре төркемнәре, төркемнәре (төркемнәре, төркемнәре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын, шул исәптән төрле максатчан статьялар һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен дифференциацияләнгән раслау каралырга мөмкин.

5. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, элеге Кодексның 190 һәм 191 статьяларында каралган очраклардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерелә.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алыш бару тәртибе белән жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертуңең иң чик сроклары, шул исәптән элеге статьяда күрсәтелгән нигезләрнең төрле төрләре буенча дифференциацияләнгән билгеләнергә мөмкин.

6. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш.

7. Бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль берәмлек Советының муниципаль хокукий актлары (Россия Федерациясе субъекты бюджеты турында Россия Федерациясе субъекты законы, территориаль дәүләт бюджеттән тыш фонды бюджеты турында Россия Федерациясе субъекты законы һәм «Чираттагы финанс елына бюджет турында» муниципаль берәмлек Советы каарыннан тыш), бюджет турындагы кааруга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керту өчен өстәмә нигезләр каалырга мөмкин һәм (яисә) бюджет турындагы каарда күрсәтелгән өстәмә нигезләрне билгеләү турында нигезләмәләр каала ала.

8. Касса планы астында агымдагы финанс елында бюджетка касса керемнәре һәм бюджеттән касса түләүләре фаразлана.

Касса планында бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү операцияләрен гамәлгә ашыруга файдаланыла торган акчаларның иң чик күләме билгеләнә.

Муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр өчен түләү буенча бюджеттән касса түләүләрен фаразлау муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны планлаштырганда билгеләнгән муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алыш төзелә.

Касса планын төзү һәм алыш бару районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан башкарыла.

27 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Керемнәр буенча бюджет үтәлеше күздә тотыла:

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне бюджетның бердәм счетына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык түләттерелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар.;

артык түләнгән яки артык алынган суммаларны Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпкә алу;

бюджетка түләүләр бюджеты керемнәре администраторы тарафыннан аныклау;

Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яисә артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәkle артык бүленгән суммаларны, акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммасын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджетның бердәм счетыннан күчерү.

28 статья. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

1. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм элеге

нигезләмәнен таләпләрен үтәү һәм чыгымнар буенча бюджет үтәлеше тәртибе билгеләнә.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен күздә тота:
бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне кабул итү һәм исәпкә алу;
акчалата йөкләмәләрне раслау;
акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

29 статья. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнен (бүлүчеләрнен) бюджет язмаларын төзү һәм алыш бару, аларга үзгәрешләр кертуне дә керте, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнен бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган һәм финанс-бюджет палатасы тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчеләрнен бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр керту бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет йөкләмәләре чыгымнары һәм лимитлары буенча бюджет язмасы күрсәткечләре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очраклардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр ведомство буйсынуында булган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләргә житкерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алыш бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүченен (бүлүченен) чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм элементлары) буенча расланган бюджет йөкләмәләре лимитларын детальләштерүне гамәлгә ашыру хокуқын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченен чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләре жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын баш бүлүченен бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын бүлүченен чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләре бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

30 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

1. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы, администраторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәләргә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү районның финанс-бюджет палатасы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

31 статья. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүче билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алыш барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченен бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручу жирле үзидарә органы булып торучы казна учреждениесенең бюджет сметасы әлеге орган житәкчесе тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яки) үтәү өчен аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килергә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алыш бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр ёстымә расланырга тиеш.

Житәкчесе казна учреждениесенә бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә аны раслау хокуына ия булган бюджет сметасы күрсәткечләре, чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә, шулай ук тиешле төркемнәрнәң (ярдәмче статьялар) статьялары кодлары (статьялары) буенча, житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә ёстәмә детальләштерелергә мөмкин.

32 статья. Финанслауның индикатор күләмнәре

1. Район финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә, чыгымнар буенча бюджетны үтәүне оештырганда, агымдагы финанс елының тиешлеchorында бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алучыларга түләүнен индикатор күләмен (финанслауның индикатор күләмнәре) раслау һәм житкерү күздә тотыла.

2. Финанслауның индикатор күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алучыга карата, агымдагы финанс елы башыннан башлап, бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне, бүлүчеләрне һәм алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә, ай саен яки квартал саен арта бара торган нәтиҗә белән билгеләнә.

33 статья. Бюджет үтәлешендә бюджет турындагы карап белән расланганнан тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

1. Бюджетны үтәгәндә бюджет турындагы карап белән расланган керемнәрнәң гомуми күләмнән артык фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карапга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурыч алуларны алмаштыруга, муниципаль бурычны түләүгә, шулай ук әлеге Нигезләмәнен 27 статьясындагы З өлешендәге 1 пунктында караплан бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, субъектның гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә финанс органы тарафыннан жибәрелә.

2. Максатчан билгеләнеше булган (аларны бирү турында хәбернамә алган очракта), шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган, шулай ук бюджет үтәлеше турында закон (карап) белән расланган керемнәрдән тыш фактта фактически һәм юридик затлардан кире кайтарылый торган керемнәр, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар бирү максатларында бюджет чыгымнарын арттыруга жибәрелә., агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турында закона (карапа) үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керту белән.

34 статья. Агымдагы финанс елын тәмамлану

1. Бюджет үтәлеше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында курсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне төгәлләү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның индикатор күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

3. Бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетында кулланылый калган бюджет акчалары агымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмычча бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бердәм бюджет хисабына күчерелергә тиеш.

4. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, финанс белән тәэмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансферлардан тыш, алар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Россия Федерациясе субъекты бюджеты (жирле бюджет), бюджеттан тыш дәүләт фонды

бюджеты акчаларының баш администраторы каары нигезендә, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган, финанс яғыннан тәэммин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының хисап елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, тиешле финанс органы белән килештерелгән бюджетара трансфертларга ихтыяҗ булу турындагы каары нигезендә, финанс яғыннан тәэммин итү чыганагы булып торган бюджетара трансфертлардан, дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы тарафыннан алар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдығыннан артмаган күләмдә акчалар агымдагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдығы, финанс белән тәэммин итү чыганагы Россия Федерациясе Президенты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, күрсәтелгән акчалар тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә, тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә, тиешле бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш., Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы булып тора.

5. Районның финанс-бюджет палатасы агымдагы финанс елы тәмамланганда бюджет акчаларын алуучыларны чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәkle акчалар белән тәэммин итү тәртибен билгели.

5 бүлек. БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҖӘМ РАСЛАУ

35 статья. Бюджет исәбенә алу һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

1. Бюджетны исәпкә алу һәм бюджет хисабы нигезләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылыгы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча чарапарының хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма языу.

3. Бюджет хисабы бюджет акчалары баш администраторларының жыелма бюджет хисабы нигезендә районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан төзелә.

4. Бюджет хисабы еллык хисап булып тора. Район бюджетының үтәлеше турында хисап квартал саен исәпләнә.

5. Бюджет хисабы районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан Буа муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына тапшырыла.

6. Агымдагы елның беренче кварталында, яртыеллыгында һәм тугыз аенда бюджетның үтәлеше турында хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм районның контроль-хисап палатасына жибәрелә.

36 статья. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап

1. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап, аны караганчы, Советта тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет чарапарының баш администраторларының бюджет хисабын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә бирүне үз эченә ала.

2. Бюджетның үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү районның контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.1. Муниципаль берәмлек бюджетының үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү Советы мөрәҗәгате буенча районның контроль-хисап палатасы яисә Татарстан Республикасының контроль-хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3. Башкарма комитет агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә әзерләү өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта бюджет үтәлеше турындагы

еллык хисап белән бергә Советка тапшырылырга тиешле карап проекты һәм башка документлар бирелә. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла.

4. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапка Бәяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан Советка бер үк вакытта башкарма комитетка юллама белән тапшырыла.

5. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап Советка агымдагы елның 1 маеннан да сонга калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта муниципаль берәмлек Советының бюджет үтәлеше турындагы каары проекты, бюджет үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм берләштерелгән бюджетның үтәлеше турында бюджет хисабы, Россия Федерациясенең бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

6. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карап кире кагылган очракта, ул курсәткечләрне дөрес чагылдырмау яисә тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокка кабат тапшыру өчен кайта.

7. Бюджет үтәлеше турында Совет каары белән, керемнәрнең, чыгымнарының һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми куләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап раслана. Бюджет үтәлеше турындагы каарага аерым кушымталар белән түбәндәгә күрсәткечләр раслана:

- бюджетлар керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары.

37 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручи органнар

1. Бюджет хокук мәнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле районның контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

2. Бюджет хокук мәнәсәбәтләре өлкәсендә эчке муниципаль финанс контроле районның финанс-бюджет палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

3. Муниципаль финанс контроле органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.